

EL LLENGUATGE

N'assebenten llurs amics

28 / VIII / 1976

La fórmula usual que apareix a les esqueles mortuòries, com les que publica el nostre diari, «n'assabenten llurs amics i coneguts» (de la defunció o de les exequies per al difunt), ha suscitat algun dubte entre els nostres lectors. El fet és que alternant amb les construccions «n'assebenten llurs amics...» i «n'assebenten els amics...», algunes vegades hi han aparegut «n'assebenten "a" llurs amics...» i «n'assabenten "als" seus amics...», i així és ben comprensible que algun lector, ben atent a aquests detalls aparentment infims, expressi la seva perplexitat o formuli les seves observacions. Cal cuitar a dir, doncs, que les úniques construccions correctes són les que hem transcrit en primer lloc: N'assabenten llurs amics... i N'assabenten els seus amics..., és a dir, sense la intervenció de la preposició a. Si en oracions amb verbs tan clarament transitius com ara felicitar o convidar, es comet encara tan sovint el calc sintàctic del castellà d'introduir-ne el complement directe amb la preposició a (Feliciten "a" guanyador i Conviden "a" la princesa), en lloc de Feliciten el guanyador i Conviden la princesa), no és gens estrany que a assabentar, la condició transitiva del qual no és tan clarament discernible, se li atribueixen encara més sovint complements personals introduïts amb la preposició a, ja que tant pot ésser a causa del mateix calc que hem dit, com per la creença que es tractaria d'un verb intransitiu.

Però assabentar és un verb transitiu. Si haviem de representar el seu complement directe per un pronom feble de tercera persona (del singular), no podríem recórrer a li sinó a el o la: L'assabenten de la notícia. El van assabentar d'aquella pèrdua tan sensible. La vaig assabentar del que passava.

ALBERT JANE